

УКРАЇНА
ЛИМАНСЬКА МІСЬКА РАДА ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
МІСЬКОГО ГОЛОВИ

24.06.2019

№359

м. Лиман

Про затвердження Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради та складу комісії з перевірки знань з охорони праці

Відповідно до ст.ст. 13, 18 Закону України «Про охорону праці», пунктів 3.2, 3.10 Типового положення про порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 р. № 15 , з метою забезпечення належного рівня проведення навчання та перевірки знань з охорони праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради, керуючись ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

1. Затвердити Положення про порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради (додаток № 1).
2. Утворити та затвердити склад комісії з перевірки знань з питань охорони праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради (додаток № 2).
3. Затвердити Тематичний план і програму навчання з питань охорони праці посадових осіб виконавчого комітету Лиманської міської ради (додаток № 3).
4. Контроль за виконанням розпорядження покласти на керуючого справами виконавчого комітету Лиманської міської ради Малого Р.О.

Міський голова

П.Ф.Цимідан

Положення
про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань
охорони праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради (далі - Положення) встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників у процесі трудової діяльності.

1.2. Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці працівників, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварій.

1.3. Вимоги Положення є обов'язковими для виконання усіма працівниками.

1.4. Визначення понять і термінів

У цьому Положенні наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

.навчання з питань охорони праці - це навчання працівників з метою отримання необхідних знань і навичок з питань охорони праці або безпечного ведення робіт;

.робота з підвищеною небезпекою - є робота в умовах впливу шкідливих та небезпечних виробничих чинників або така, де є потреба в професійному доборі, чи пов'язана з обслуговуванням, управлінням, застосуванням технічних засобів праці або технологічних процесів, що характеризуються підвищеним ступенем ризику виникнення аварій, пожеж, загрози життю, заподіяння шкоди здоров'ю, майну, довкіллю;

.спеціальне навчання - є щорічне вивчення працівниками, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою або там, де є потреба в професійному доборі, вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці;

.стажування - набуття особою практичного досвіду виконання виробничих завдань і обов'язків на робочому місці після теоретичної підготовки до початку самостійної роботи під безпосереднім керівництвом досвідченого фахівця;

2. Організація навчання і перевірки знань з питань охорони праці

2.1. Працівники під час прийняття на роботу і в процесі роботи проходять у виконавчому комітеті Лиманської міської ради інструктаж, навчання та перевірку знань з питань охорони праці, надання першої допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки у разі виникнення аварії.

2.2. Організацію навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників забезпечує головний спеціаліст з питань праці, який відповідає за охорону праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради..

2.3. Особи, які суміщують професії, проходять навчання, інструктаж і перевірку знань з питань охорони праці як з їхніх основних професій, так і з професій за сумісництвом.

2.4. Перед перевіркою знань з питань охорони праці для працівників організуються навчання та консультації.

2.5. Перевірка знань працівників з питань охорони праці проводиться за нормативно-правовими актами з охорони праці, додержання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

2.6. Перевірка знань працівників з питань охорони праці здійснюється комісією з перевірки знань з питань охорони праці (далі - комісія) виконавчого комітету Лиманської міської ради, склад якої затверджується розпорядженням міського голови.

Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб.

2.8. Один раз на три роки складаються та затверджуються розпорядженням міського голови плани - графіки щодо проведення навчання та перевірки знань з охорони праці працівників виконавчого комітету Лиманської міської ради, з якими мають бути ознайомлені працівники.

2.9. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці працівників, з урахуванням специфіки роботи, складається членами комісії та затверджується міським головою.

2.10. Формою перевірки знань з питань охорони праці працівників є іспит або залік. Іспит або залік проводиться за екзаменаційними білетами у вигляді усного опитування.

2.11. Результат перевірки знань з питань охорони праці оформлюється протоколом засідання комісії з перевірки знань з питань охорони праці.

2.12. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівники протягом одного місяця повинні пройти повторне навчання і повторну перевірку знань.

2.13. Не допускаються до роботи працівники, у тому числі посадові особи, які не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань охорони праці.

2.14. Організаційне забезпечення роботи комісії (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань) покладається на головного спеціаліста з питань охорони праці. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці не менше 5 років.

2.15. Відповідальність за організацію і здійснення первинного і повторних інструктажів на робочому місці покладається на начальників відділів виконавчого комітету Лиманської міської ради, старост старостинських округів, а перевірку знань працівників виконавчого комітету Лиманської міської ради, старост старостинських округів з питань охорони праці покладається на голову комісії з перевірки знань з питань охорони праці виконавчого комітету Лиманської міської ради.

2.16. Посадові особи та інші працівники, зайняті на роботах, зазначених у Переліку робіт з підвищеною небезпекою, затвердженому наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 N 15 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України від

15.02.2005 N 232/10512, та Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі, затвердженому наказом МОЗ та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 N 263/121 і зареєстрованому Міністерством юстиції України 25.01.95 з N 18/554 (далі - роботи підвищеної небезпеки):

- Монтаж, демонтаж і накачування шин автотранспортних засобів
- роботи на копіювальних та розмножувальних машинах.
- роботи по обслуговуванню діючих електроустановок напругою до 1000 В ,

проходять щорічне спеціальне навчання і перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці.

2.17. Спеціальне навчання з питань охорони праці може проводитись як безпосередньо у виконавчому комітеті, так і іншим суб'єктом господарювання, який в установленому Типовим положенням порядку проводить відповідне навчання.

3. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб

3.1. Посадові особи, крім членів комісії з перевірки знань з охорони праці, зазначених у додатку № 2 цього розпорядження, проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці стосовно робіт, що входять до їх функціональних обов'язків, безпосередньо у виконавчому комітеті Лиманської міської ради. Ці особи навчаються згідно з Тематичним планом і програмою навчання з питань охорони праці посадових осіб (додаток № 3).

3.2 Члени комісії з перевірки знань з питань охорони праці виконавчого комітету Лиманської міської ради, головний спеціаліст відповідальний за охорону праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради один раз на три роки проходять навчання з питань охорони праці у навчальних закладах, які отримали відповідний дозвіл на навчання з питань охорони праці.

Позачергове навчання з питань охорони праці проводяться при переведенні працівника на іншу роботу або призначенні його на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці.

Позачергове навчання з метою ознайомлення з новими нормативно-правовими актами з охорони праці проводиться у формі семінарів.

4. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці

4.1. Працівники, під час прийняття на роботу та періодично, повинні проходити у виконавчому комітеті Лиманської міської ради інструктажі з питань охорони праці, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також з правил поведінки та дій при виникненні аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих.

4.2. За характером і часом проведення інструктажі з питань охорони праці (далі - інструктажі) поділяються на вступний, первинний, повторний, позаплановий та цільовий.

4.3. Вступний інструктаж проводиться:

- .-з усіма працівниками, які приймаються на постійну або тимчасову роботу, незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;
- .-з працівниками інших організацій, які прибули на підприємство і беруть безпосередню участь у виробничому процесі або виконують інші роботи для підприємства;
- .-з учнями та студентами, які прибули на підприємство для проходження трудового або професійного навчання;
- .-з екскурсантами у разі екскурсії на підприємство.

Вступний інструктаж проводиться головним спеціалістом відділу з питань праці відповідального за охорону праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради.

Програма та тривалість інструктажу затверджуються міським головою. Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці, який зберігається відділом з охорони праці.

4.4. Первинний інструктаж проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- новоприйнятим (постійно чи тимчасово в тому числі з учнями та студентами) у виконавчий комітет Лиманської міської ради;
- який переводиться з одного структурного підрозділу виконавчого комітету Лиманської міської ради до іншого;
- який виконуватиме нову для нього роботу;

- відрядженим працівником іншого підприємства, який бере безпосередню участь у виробничому процесі виконавчого комітету Лиманської міської ради .

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально за діючими у виконавчому комітеті Лиманської міської ради інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт.

4.5. Повторний інструктаж проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

Повторний інструктаж проводиться 1 раз на 6 місяців.

Для робіт з підвищеною небезпекою (водії легкових автомобілів, працівники, які працюють на копіювальних машинах тощо) повторний інструктаж проводиться 1 раз на 3 місяця.

4.6. Позаплановий інструктаж проводиться з працівниками на робочому місці:

- .при введенні в дію нових або переглянутих нормативно-правових актів з охорони праці, а також при внесенні змін та доповнень до них;
- .при заміні або модернізації устаткування, приладів та інструментів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;
- .при порушеннях працівниками вимог інструкцій з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;
- .при перерві в роботі виконавця робіт більш ніж на 60 календарних днів.

Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення.

4.7. Цільовий інструктаж проводиться з працівниками:

- .при ліквідації аварії або стихійного лиха;
- .при проведенні робіт, на які відповідно до законодавства, оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження.

Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

4.8. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі проводить безпосередній керівник робіт.

4.9. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці, особою, яка проводила інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів, протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

При незадовільних результатах перевірки знань після цільового інструктажу допуск до виконання робіт не надається. Повторна перевірка знань при цьому не дозволяється.

4.10. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів та їх допуск до роботи, особа, яка проводила інструктаж, вносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці (додаток 2).

Сторінки журналу реєстрації інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

У разі виконання робіт, що потребують оформлення наряду-допуску, цільовий інструктаж реєструється в цьому наряді-допуску, а в журналі реєстрації інструктажів — не обов'язково.

5. Стажування і допуск працівників до роботи

5.1 Новоприйняті на роботу працівники після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи можуть — за необхідністю, або за рішенням безпосереднього керівника робіт, бути направлені на стажування під керівництвом досвідчених, кваліфікованих працівників не менше 2-15 змін.

5.1 Допуск до стажування (дублювання) оформлюється розпорядженням міського голови. У розпорядженні визначається тривалість стажування та вказується прізвище працівника, відповідального за проведення стажування.

5.2 Перелік посад і професій працівників, які повинні проходити стажування, а також тривалість стажування визначається керівником робіт (начальником структурних підрозділів) відповідно до нормативно-правових актів з охорони праці та залежить від стажу і характеру роботи, а також від кваліфікації працівника.

5.3 Міському голові надається право своїм розпорядженням звільняти від проходження стажування працівника, який має стаж роботи за відповідною професією не менше 3 років або переводиться з одного підрозділу до іншого, де характер роботи та тип обладнання, на якому він працюватиме, не змінюються.

5.4 Стажування проводиться на робочому місці. У процесі стажування працівники повинні виконувати роботи, які за складністю, характером, вимогам безпеки відповідають роботам, що передбачаються функціональними обов'язками цих працівників.

5.5. У процесі стажування працівник повинен:

1) закріпити знання щодо правил безпечної експлуатації обладнання, посадових інструкцій та інструкцій з охорони праці;

2) оволодіти навичками орієнтування у виробничих ситуаціях у нормальних і аварійних умовах;

3) засвоїти в конкретних умовах безаварійну експлуатацію обладнання та методи безпечного керування ним з метою дотримання вимог безпеки праці.

5.6. Після закінчення стажування та при задовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці розпорядженням міського голови працівник допускається до самостійної роботи, про що робиться запис у журналі реєстрації інструктажів. Якщо працівник не оволодів необхідними практичними навичками, то стажування новим розпорядженням може бути продовжено на термін не більше двох змін.

Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради розроблене відділом з питань праці виконавчого комітету Лиманської міської ради

Начальник відділу з
питань праці

О.В.Безгубов

Керуючий справами

Р.О.Малий

Додаток № 2
ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядження міського голови
№ _____

Склад комісії
про проведення навчання і перевірку знань з питань охорони праці
у виконавчому комітеті Лиманської міської ради

Малий Роман Олександрович	Керуючий справами виконавчого комітету Лиманської міської ради, голова комісії
Безгубов Олександр Володимирович	Начальник відділу з питань праці виконавчого комітету Лиманської міської ради, заступник голови комісії
Реброва Марина Володимирівна	Головний спеціаліст відділу з питань праці виконавчого комітету Лиманської міської ради, відповідальний за охорону праці, секретар комісії
Члени комісії	
Шуляченко Ірина Олексіївна	Начальник юридичного відділу виконавчого комітету Лиманської міської ради

Керуючий справами

Р.О.Малий

Тематичний план і програма навчання
посадових осіб і спеціалістів з питань охорони праці
у виконавчому комітеті Лиманської міської ради

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

- ТЕМА 1. Законодавство України про охорону праці. Основні положення Закону України «Про охорону праці».
- ТЕМА 2. Законодавство України про працю.
- ТЕМА 3. Організація роботи з охорони праці.
- ТЕМА 4. Вибухонебезпека виробництв і вибухозахист.
- ТЕМА 5. Пожежна безпека.
- ТЕМА 6. Електробезпека.
- ТЕМА 7. Гігієна праці і виробнича санітарія. Медичні огляди.
- ТЕМА 8. Надання першої допомоги потерпілим у разі нещасного випадку.

ПРОГРАМА

ТЕМА 1.

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОХОРОНУ ПРАЦІ»

Поняття охорони праці. Соціально-економічне значення охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці: Закон України «Про охорону праці», Кодекс законів про працю, Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення». Закон України «Про пожежну безпеку», Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційний захист».

Основні положення Закону України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики в галузі охорони праці.

Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві.

Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.

Права працівників на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Відшкодування власником шкоди працівникам у разі ушкодження їх здоров'я, відшкодування моральної шкоди.

Обов'язки власника щодо створення безпечних і нешкідливих умов праці. Обов'язки працівника виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці.

Положення про навчання з питань охорони праці. Перелік посадових осіб, які до початку виконання своїх обов'язків і періодично один раз на три роки проходять навчання з питань охорони праці. Інструктажі з питань охорони праці: види, періодичність, зміст.

Фінансування охорони праці. Фонди охорони праці: на підприємстві, регіональний, галузевий, державний; їх призначення, порядок формування і витрачання коштів.

Служба охорони праці. Положення про службу, основні завдання, функціональні обов'язки та права.

Додержання вимог щодо охорони праці при проектуванні, будівництві (виготовленні) та реконструкції підприємств, об'єктів і засобів виробництва. Попередня експертиза (перевірка) проектної документації. Авторський нагляд за дотриманням

проектних рішень з боку проектних організацій. Сертифікація машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів і технологічних процесів. Порядок прийняття в експлуатацію нових і реконструйованих виробничих об'єктів. Дозвіл на початок роботи підприємства.

Основні вимоги Положення про розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві.

Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства: порядок створення, обов'язки та права комісії.

Інформація та звітність про стан охорони праці.

Добровільні об'єднання громадян з охорони праці.

Стимулювання охорони праці. Заохочення працівників за активну участь у роботі зі створення безпечних та нешкідливих умов праці.

Відшкодування підприємствам, громадянам і державі збитків, завданих порушенням вимог охорони праці.

Штрафні санкції до підприємств, установ і організацій за порушення нормативних актів про охорону праці, невиконання розпоряджень посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці.

Державні міжгалузеві та галузеві нормативні акти про охорону праці. Опрацювання, прийняття та скасування державних нормативних актів. Припинення чинності державних нормативних актів. Забезпечення працівників нормативними актами про охорону праці.

Інструкції та інші нормативні акти про охорону праці, що діють у межах підприємства, основні вимоги до них і порядок їх розроблення.

Державне управління охороною праці. Органи державного управління. Компетенція Кабінету Міністрів України в галузі охорони праці. Повноваження Комітету по нагляду за охороною праці України. Повноваження міністерств та інших центральних органів виконавчої влади. Поіноиижиння місціііих дрержаниих адміністрацій та рад народних депутатів у галузі охорони праці.

Атестація робочих місць на відповідність вимогам нормативних актів про охорону праці.

Програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища: національна, (алузеві, регіональні. Комплексні заходи підприємств для досягнення встановлених нормативів з охорони праці.

Організація наукових досліджень з проблем охорони праці. Національний науково-дослідний інститут охорони праці.

Державний нагляд за охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні обов'язки і права.

Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці. Уповноважені трудових колективів з питань охорони праці.

Повноваження і права профспілок у здійсненні контролю за додержанням законодавства про охорону праці.

Дисциплінарна, адміністративна, матеріальна та кримінальна відповідальність за порушення законодавчих та інших нормативних актів про охорону праці, за створення перешкод для діяльності посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці і представників професійних спілок.

ТЕМА 2.

ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО ПРАЦЮ

Закон України «Про колективні договори». Розробка, укладення та виконання договору (угоди) відповідно до «Спільних рекомендацій державних органів і профспілок щодо змісту розділу «Охорона праці» у колективному договорі (угоді, трудовому договорі)».

Тривалість робочого часу працівників. Скорочена тривалість робочого часу. Заборона роботи в нічний час. Обмеження понаднормових робіт. Заборона залучення до понаднормових робіт.

Забезпечення здорових і безпечних умов праці відповідно до Закону «Про охорону праці».

Праця жінок. Роботи, на яких забороняється застосування праці жінок. Обмеження праці жінок на роботах у нічний час. Гарантії при прийнятті на роботу і заборона звільнення вагітних жінок та жінок, які мають дітей.

Праця інвалідів. Порядок працевлаштування інвалідів (у тому числі по зору та слуху), надання пільг та компенсацій, обмеження використання їх праці у нічний час та на понаднормових роботах.

Праця молоді. Права неповнолітніх у трудових правовідносинах. Вік, з якого допускається прийняття на роботу. Роботи, на яких забороняється застосування праці осіб, молодших за вісімнадцять років. Медичні огляди.

Індивідуальні трудові спори. Органи, що розглядають трудові спори. Строки звернення до комісії з трудових спорів та порядок прийняття заяв. Порядок і строки розгляду трудових спорів.

Відповідальність за порушення законодавства про працю.

ТЕМА 3.

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Охорона праці як об'єкт управління. Система управління охороною праці. Мета і завдання управління. Структурно-функціональна схема управління охороною праці.

Аналіз та прогнозування стану охорони праці, травматизму, професійних та загальних захворювань на виробництві.

Планування роботи з охорони праці: перспективне, поточне та оперативне.

Організація роботи з охорони праці. Посадові інструкції, встановлення обов'язків, прав і відповідальності виробничо-технічних служб, посадових осіб і спеціалістів за виконання функцій і завдань у системі управління охороною праці, а також вимог з охорони праці.

Оперативне керівництво і координація роботи з охорони праці.

Матеріальне та моральне стимулювання роботи з охорони праці.

Контроль за ефективністю функціонування системи управління охороною праці, виконанням працівниками своїх обов'язків, правил, норм та інструкцій з охорони праці, за станом охорони праці на робочих місцях.

Вимоги нормативних актів про охорону праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання, будівель і споруд. Планово-запобіжні ремонти засобів праці. Метрологічне забезпечення охорони праці.

Перелік робіт з підвищеною небезпекою та робіт,

для виконання яких є потреба в професійному доборі;

організація безпеки праці на таких роботах згідно з нормами та правилами.

Прилади контролю безпечних умов праці. Світлова та звукова сигналізація. Запобіжні написи, сигнальне пофарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного захисту працівників. План ліквідації аварій. План евакуації з приміщень у разі аварії.

ТЕМА 4.

ВИБУХОНЕБЕЗПЕКА ВИРОБНИЦТВ І ВИБУХОЗАХИСТ

Стан та динаміка аварійності в світовій індустрії. Аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та займанням хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості, фізико-хімічних властивостей і параметрів паливних речовин, що використовуються у технологічній системі.

Основні положення Конвенції 174 від 2 червня 1993 р. Міжнародної організації праці «Про запобігання значним промисловим аваріям».

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Ламінарне, дефлаграційне горіння і детонація в різних агрегатних станах: парогазових, дисперсних середовищ, сконденсованих вибухових речовин.

Особливості горіння та вибуху в апаратурі, виробничому приміщенні, неорганізованих газових викидів у незамкненому просторі. Механізм горіння аерозолів.

Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища; фактори, що характеризують небезпеку вибуху, ГОСТ 12.1.010-76 «Взрыво-безопасность. Общие требования».

Кількісні показники вибухів, що характеризують масштаби руйнування, тяжкість наслідків. Тротиловий еквівалент; частка участі вибухопожежонебезпечних продуктів у вибуху, приведена маса; енергетичний потенціал вибухонебезпеки, баланс розподілу енергії вибуху.

Основні характеристики вибухонебезпеки хіміко-технологічних процесів; показники рівня руйнування промислових аварій. Установлені визначення: хіміко-технологічна система, технологічний блок, середовище, об'єкт. Значення параметрів: регламентовані, критичні, гранична допустимі; потенційно вибухонебезпечний технологічний об'єкт. Кількісні характеристики гідродинамічних, тепломасообмінних процесів та їх вплив на рівень вибухонебезпеки. Кількісні показники, що складають енергетичний потенціал вибухонебезпеки. Можливі показники вибухів.

Методи стабілізації процесів та оцінка надійності систем. Фізико-хімічні характеристики речовин, що використовуються в технологічній системі, та їх вплив на вибухонебезпеку; оцінка рівня небезпечності процесу; обґрунтованість та надійність способів і засобів контролю допустимої кількості небезпечних речовин; засоби запобігання критичним значенням параметрів.

Оцінка експлуатаційної надійності та безпеки обладнання, трубопроводів і обґрунтування їх вибору. Поняття про строки служби (ресурсу) і безвідмовної роботи обладнання; обґрунтування вибору ущільнень, методів і засобів запобігання перевищенням тиску. ефективних систем закритого типу для аварійного скидання вибухонебезпечних продуктів.

Вибір засобів контролю, управління і протиаварійного захисту (ПАЗ). Обґрунтування вибору енергозабезпечення (енергостійкості) систем контролю, управління і ПАЗ з урахуванням характеру технологічного процесу і енергетичного потенціалу об'єкта,

Локалізація аварій, захист персоналу від уражень, будинків і споруд від руйнування.

Поблочні моделі виникнення і розвитку аварій; технічні засоби і послідовність аварійного відключення технологічних блоків. Методи і послідовність локалізації аварій при різних схемах їх розвитку.

Методи оцінки інтенсивності впливу ударної хвилі на об'єкти при можливому вибуху. Основні принципи розрахунку зон за рівнями небезпеки та їх класифікація.

Обґрунтованість розміщення вибухонебезпечних технологічних об'єктів на території підприємства. Стійкість будинків і споруд до дії ударної хвилі. Технічні та організаційні заходи щодо захисту персоналу від дії ударної хвилі та вторинних факторів вибуху.

Основні напрямки в удосконаленні технологічних процесів, розробці сучасного обладнання, засобів контролю, управління і протиаварійного захисту, швидкодійної та регульовальної апаратури. Підвищення якості сировини, матеріалів та обладнання.

Рациональне планування території підприємства.

Вибір та використання ефективних і надійних, переважно на базі ЕОМ і мікропроцесорної техніки, засобів контролю, регулювання та протиаварійного захисту.

Запобігання аварійній розгерметизації технологічних систем, займанню аварійних викидів.

Вимоги щодо професійного добору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухонебезпеки.

ТЕМА 5. ПОЖЕЖНА БЕЗПЕКА

Основні нормативні документи, що регламентують роботу із забезпечення пожежної безпеки об'єктів: Закон України «Про пожежну безпеку», стандарти, будівельні норми та правила, Правила пожежної безпеки та інше. Обов'язки керівника підприємства та інших посадових осіб щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта та окремих дільниць виробництва.

Порядок організації і робота добровільної пожежної дружини. Положення про добровільні пожежні дружини. Обов'язки членів добровільних пожежних дружин щодо запобігання пожежам та їх гасіння. Пільги та заохочення, встановлені для них.

Порядок створення та роботи пожежно-технічної комісії. Типове положення про пожежно-технічні комісії.

Кримінальна, адміністративна, матеріальна та дисциплінарна відповідальність громадян, посадових та юридичних осіб за порушення вимог пожежної безпеки та виникнення пожежі.

Коротка характеристика виробництва та пожежна небезпека технологічного процесу, сировини, готової продукції, агрегатів, установок тощо.

Основні причини пожеж: порушення технологічних регламентів і несправність виробничого обладнання, іскри електрогазозварювальних робіт і необережне поводження з вогнем, іскри котельних та інших установок, порушення правил користування інструментами і електронагрівальними приладами. Заходи пожежної безпеки, яких необхідно дотримуватись перед початком роботи, під час роботи та по її закінченні з метою запобігання пожежам.

Утримання території підприємства, протипожежні розриви, джерела протипожежного водопостачання, протипожежний режим на об'єкті.

Основні вимоги пожежної безпеки в будівлях і приміщеннях, при експлуатації електрообладнання, опалювальних приладів, систем вентиляції, при проведенні електрогазозварювальних, паяльних та інших вогневих робіт, при фарбуванні, знежирюванні та митті виробів і обладнання.

Основні вимоги до утримання шляхів евакуації, автоматичних систем пожежогасіння і автоматичної пожежної сигналізації.

Призначення та місцезнаходження на об'єкті засобів пожежогасіння, протипожежного обладнання та інвентарю (іоногасники, внутрішні пожежні крани, бочки з водою, ящики з піском, стаціонарні установки пожежогасіння). Загальні уявлення про спринклерне і дренчерне обладнання, автоматичну пожежну сигналізацію, вуглекислотні, порошкові, газові та інші установки пожежогасіння.

Порядок утримання на об'єкті засобів пожежогасіння влітку та взимку.

Правила використання вогнегасних засобів, протипожежного інвентарю і обладнання для пожежогасіння.

Засоби зв'язку і сповіщення про пожежу, що наявні на об'єкті, в цеху, місця розташування телефонів, пристроїв для подачі звукових сигналів пожежної тривоги. Правила використання цих засобів у разі виникнення пожежі.

Дії працівників при виявленні в цеху чи на території об'єкта задимлення, загорання або пожежі.

Порядок повідомлення про пожежу в пожежну охорону, газорятувальну та інші аварійні служби, організація зустрічі пожежних частин, команд чи добровільних

пожежних дружин. Виключення при необхідності технологічного обладнання, комунікацій, електроустановок та вентиляції. Гасіння пожежі наявними на об'єкті засобами пожежогасіння, порядок включення стаціонарних установок, евакуації людей і матеріальних цінностей.

Дії працівників після прибуття пожежних підрозділів (надання допомоги в прокладанні рукавних ліній, участь в евакуації матеріальних цінностей та виконання інших робіт за розпорядженнями керівника гасіння пожежі)

Розслідування та облік пожеж, розробка заходів щодо запобігання пожежам та загибелі людей на них.

ТЕМА 6. ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКА

Статистичні відомості про стан виробничого електротравматизму. Основні причини та шляхи зниження його рівня.

Електричний струм, одиниці вимірювання струму: сили, напруги, потужності, частоти, опору. Постійний та змінний струм, їх шкідлива дія на організм людини. Небезпечні величини електроструму, напруги. Залежність дії електроструму на людину від тривалості дії, умов середовища, метеорологічних факторів, фізичного стану людини. Поняття напруги кроку та дотику. Статична і наведена напруга. Дія електромагнітних полів, засоби захисту від них.

Будова промислових електроустановок та їх елементи: електричні станції, підстанції, розподільні пристрої, перетворювачі електроенергії; повітряні та кабельні лінії електропередач напругою понад 1000 В; розподільні електромережі напругою до 1000 В.

Розподіл електроустановок за класами напруги: 0,4 кВ; 6-Ю кВ; 35 кВ; ПО-1150кВ. Особливості будови та сфера застосування.

Охоронні зони електромереж напругою до і понад 1000 В. Допустимі (безпечні) відстані до струмопровідних частин діючого обладнання, що перебувають під напругою.

Класифікація виробничих приміщень щодо небезпеки ураження працівників електричним струмом.

Коллективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Порядок їх використання, зберігання та обліку. Періодичність та види випробувань. Плакати та знаки безпеки, що використовуються в електроустановках.

Заземлення та занулення електроустановок, їх захист; найбільш істотні величини опору, від чого вони залежать.

Заходи безпеки при "роботі з електрифікованим інструментом, зварювальними та понижувальними трансформаторами, переносними світильниками тощо.

Вимоги безпечного застосування машин і механізмів у діючих електроустановках. Особливості виробництва з наявністю електротехнологій.

Порядок виконання робіт у діючих електроустановках: організаційні та технічні заходи, наряд-допуск до роботи, інструктаж, групи електробезпеки.

Вимоги до персоналу, який виконує роботи в діючих електроустановках.

Особа, відповідальна за стан електрогосподарства, її статус, кваліфікація, (руна електробезпеки, обов'язки та відповідальність).

ТЕМА 7.

ГІГІЄНА ПРАЦІ І ВИРОБНИЧА САНІТАРІЯ. МЕДИЧНІ ОГЛЯДИ

Поняття гігієни праці та виробничої санітарії. Нормативні акти з питань гігієни праці, санітарні норми і правила, гігієнічні нормативи, стандарти тощо.

Принципи, закладені в показники оцінки умов праці на виробництві.

Критерії оцінки умов праці (класи умов і характеру праці) на виробництві.

Аналіз та оцінка захворюваності з тимчасовою втратою працездатності (в Україні, у галузі, регіоні, на підприємстві).

Організація та здійснення контролю за факторами виробничого середовища і трудового процесу.

Заходи щодо поліпшення умов праці та виробничого середовища.

Взаємодія різних служб підприємства з гігієни праці. Планування та організація робіт з охорони здоров'я працівників.

Засоби індивідуального та колективного захисту працівників. Порядок забезпечення ними працівників. Класифікація засобів захисту.

Вибір засобів колективного та індивідуального захисту.

Основні шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, інфразвук, ультразвук, іонізуючі та неіонізуючі випромінювання тощо), характерні для даного виробництва, джерела їх утворення, класифікації, гранична допустимі рівні, можливий вплив на працівників.

Шкідливі речовини, джерела їх утворення, класифікація, приблизний перелік (з 2 тисяч найменувань навести декілька найбільш поширених у виробництві).

Організація гігієнічної оцінки нових технологічних виробництв, обладнання, хімічних речовин, що впроваджуються у виробництво.

Вибір технологічних процесів: безперервність, замкнутість циклу в герметичній апаратурі з максимальним використанням самопливу, використання технологічних параметрів (тиск, вакуум, низька температура).

Застосування дистанційних автоматичних засобів контролю, управління і протиаварійного захисту тощо.

Опалення, вентиляція, кондиціонування виробничих приміщень. Види вентиляції. Проектування, монтаж, приймання та експлуатація вентиляційного устаткування, обслуговування газопиловловлювального обладнання.

Особливості гігієни праці при використанні жіночої праці та праці неповнолітніх.

Додержання норм піднімання і переміщення важких речей жінками-робітницями та неповнолітніми.

Організація вивільнення жінок і неповнолітніх із шкідливих та важких робіт відповідно до чинних переліків важких робіт і робіт з шкідливими або небезпечними умовами праці, на яких забороняється використання праці жінок та праці неповнолітніх. Рекомендації щодо використання праці вагітних.

Забезпечення нагляду за виробничим середовищем. Гігієнічний лабораторний контроль виробничого середовища і основні методи (фотометричний, газо-хроматографічний, полярографічний). Вимоги до методів вимірювань і досліджень. Організація лабораторного контролю на підприємствах.

Санітарно-побутове забезпечення працівників. Основні нормативні документи. Конкретні приклади недоліків у санітарно-побутовому обслуговуванні.

Медичні огляди - попередні та періодичні, поняття медоглядів. Нормативні акти щодо їх організації та проведення.

Види профзахворювань. Застосування Положення про розслідування та облік нещасних випадків, профзахворювань і аварій на підприємствах, в установах та організаціях при розслідуванні профзахворювань. Реєстрація та облік профзахворювань.

Визначення придатності працівника до даної роботи, потреба переведення на іншу роботу, відновлювання працездатності. Оцінка стану здоров'я працівників.

Основні вимоги до складання санітарно-гігієнічної характеристики умов праці.

ТЕМА 8.

НАДАННЯ ПЕРШОЇ ДОПОМОГИ ПОТЕРПІЛИМ У РАЗІ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ

Стислі основи анатомії та фізіології людини. Поняття першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги і правильність, доцільність дій, швидкість, рішучість, спокій. Перша допомога при кровотечі. Класифікація кровотечі.

Основні види кровотечі, їх ознаки. Перша допомога при капілярній кровотечі. Перша допомога при артеріальній та венозній кровотечі. Засоби зупинки кровотечі. Зупинка кровотечі притискуванням пошкодженої судини до підлеглої кістки, максимальним згинанням кінцівки. Зупинка кровотечі за допомогою джгута чи джгута-закрутки.

Способи реанімації, підготовка потерпілого до реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з рота в ніс». Непрямий (закритий) масаж серця. Перша допомога при потопленні.

Види електротравм.

Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму. Термічна, електрична та біологічна дія електричного струму на організм людини. Правила надання першої допомоги потерпілим від ураження електричним струмом.

Перша допомога при ударах. Струс головного мозку. Удари в області хребта. Синдром здавлювання. Перша допомога при вивихах і розтягненні зв'язок.

Перша допомога при пораненнях. Визначення та класифікація ран. Види перев'язувального матеріалу. Типи пов'язок. Правила накладання пов'язок.

Перша допомога при переломах. Класифікація переломів. Правила накладання шин.

Перша допомога при ушкодженні хребта та кісток тазу.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних та термічних опіках, при опіку очей. Перша допомога при тепловому та сонячному ударах.

Тематичний план і програма навчання з питань охорони праці у виконавчому комітеті Лиманської міської ради розроблене відділом з питань праці виконавчого комітету Лиманської міської ради

Начальник відділу з
питань праці

О.В.Безгубов

Керуючий справами

Р.О.Малий